

Wdrażanie standardów ochrony dzieci

STANDARZY
OCHRONY

dzieci

FUNDACJA
DAJEMY
DZIECIOM
SIŁĘ

NA CZYM POLEGAJĄ ZASADY BEZPIECZNYCH RELACJI DOROSŁY-DZIECKO?

Zasady bezpiecznych relacji z dzieckiem powinny określać, jakie zachowania i praktyki są rekomendowane w interakcjach między dorosłymi a dziećmi, a jakie są niedozwolone. Powinny być one dostosowane do realiów funkcjonowania organizacji, tj. wynikać z charakteru prowadzonej działalności, form nawiązywania i utrzymywania kontaktu z dziećmi oraz potrzeb dzieci.

Przystępując do opracowywania zasad bezpiecznych relacji dorosły-dziecko warto odpowiedzieć na kilka pytań (najlepiej w grupie roboczej, w której reprezentowane są różne grupy pracowników podmiotu):

- Jak rozumiecie w Waszym podmiocie/organizacji „profesjonalną” relację z dzieckiem?
- Jakie cele stawiacie sobie w pracy z dzieckiem?
- Czy zdarzyły się sytuacje, w których rodzic zgłaszał przemoc bądź niestosowne zachowanie wobec swojego dziecka ze strony osoby z personelu podmiotu? Jak wówczas zareagowano? Czego dotyczyły skargi? Jak zostały rozwiązane? Czy pojawiły się jakieś wnioski, które można zastosować przy opracowywaniu zasad bezpiecznych relacji? A jak to wyglądało w sytuacji, gdy zgłoszenie pochodziło bezpośrednio od dziecka?
- Które obszary działania Waszej organizacji wymagają szczególnego doprecyzowania zasad bezpiecznych relacji, biorąc pod uwagę jej specyfikę, wiek dzieci, charakter oferowanych usług? W jakich sytuacjach potrzebujecie jasnych wskazówek postępowania?
- Czy relacje pomiędzy członkami personelu oparte są na szacunku i poszanowaniu godności oraz modelują właściwe odnoszenie się do dzieci?
- Z którymi grupami pracowników i współpracowników należy skonsultować tworzone zasady bezpiecznych relacji?
- Jakie wartości są dla Was ważne i chcecie, aby miały odzwierciedlenie w przyjmowanych zasadach?
- Na jakie zachowania dorosłych wobec dzieci nie ma Waszej zgody i chcecie to zapisać w zasadach?

Warto uwzględnić, w sposób dostosowany do wieku dzieci i ich możliwości, perspektywę dzieci, z którymi pracujecie!

- Zapytajcie dzieci, co powinno znaleźć się w zasadach bezpiecznych relacji – zadbajcie przy tym o anonimowość i poczucie bezpieczeństwa wypowiadających się dzieci, np. zróbcie skrzynkę na kartki z propozycjami.
- Zaproście dzieci do konsultacji stworzonych przez Was zasad.
- Jeśli nie możecie uwzględnić jakiegoś oczekiwania dzieci w Waszych zasadach, wyjaśnijcie im dlaczego.
- Po przyjęciu zasad bezpiecznych relacji dorosły – dziecko przygotujcie wersję w formie zrozumiałej dla dzieci.

W podmiotach, w których dzieci przebywają w grupie i tworzą się między nimi relacje, należy także opracować zasady bezpiecznych relacji pomiędzy dziećmi (koniecznie z ich udziałem!)

Tworzenie zasad bezpiecznych relacji dorosły-dziecko jest okazją, aby zatrzymać się i sprawdzić, czy na pewno w codziennych, rutynowych zachowaniach zawsze na pierwszym miejscu stawiamy dobro dziecka, traktujemy je podmiotowo i z szacunkiem. Dobrze jest taką refleksję przeprowadzić w grupie roboczej, z udziałem różnych grup pracowników

Przykładowe obszary, których mogą dotyczyć zasady bezpiecznych relacji:

- kontakt fizyczny z dzieckiem,
- komunikacja werbalna z dzieckiem,
- równe traktowanie,
- kontakty bezpośrednie i online z dzieckiem poza organizacją,
- transport, przemieszczanie się i warunki noclegowe,
- czynności higieniczno-pielęgnacyjne,
- reagowanie na trudne zachowania dziecka,
- egzekwowanie przestrzegania zasad.

MINIMUM zasad bezpiecznych relacji to:

- zakaz stosowania przemocy wobec dziecka w jakiegokolwiek formie,
- zakaz nawiązywania jakichkolwiek relacji o charakterze seksualnym czy romantycznym,
- zasady realizowania kontaktu z dziećmi (w godzinach pracy, za pomocą kanałów służbowych i w celach związanych z działalnością instytucji i poza godzinami pracy).

Sprawcami przemocy seksualnej wobec dzieci najczęściej są osoby dziecku znane, również dorośli z kręgu pracowników i współpracowników instytucji, w których dzieci się uczą i spędzają wolny czas. Obok weryfikacji niekaralności osób pracujących z dziećmi oraz sprawdzania ich w rejestrze sprawców przestępstw na tle seksualnym, zasady bezpiecznych relacji są istotnym działaniem chroniącym dzieci!

Co dają zasady bezpiecznych relacji?

- Są elementem kultury organizacyjnej;
- Na ich przestrzeganie umawiają się wszyscy pracownicy i dają sobie prawo do dawania informacji zwrotnej, gdy zasady zostaną naruszone;
- Odbarczają z bezradności i konieczności podejmowania uznaniowych decyzji w sytuacjach niejasnych, trudnych dla pracowników;
- Dostarczają jasnych, szczegółowych wskazówek, jak w codziennej pracy kierować się szacunkiem dla podmiotowości dziecka;
- Są profilaktyką krzywdzenia dzieci, bo dają jasny sygnał o tym, jakie zachowania nie są tolerowane w instytucji.

Standardy ochrony małoletnich:

Nie zabraniają kontaktu fizycznego z dziećmi! Natomiast kontakt ten powinien być uzasadniony celem działania danej instytucji i potrzebami dzieci

Przykłady:

- W sytuacji, w której musisz dotknąć dziecko, aby skorygować jego postawę, wyjaśnij co i z jakiego powodu będziesz robił/a (klub sportowy),
- Podczas badania medycznego odstawiaj ciało dziecka partiami. W trakcie badania dziecku powinien towarzyszyć rodzic/opiekun lub inna osoba z personelu (szpital, przychodnia),
- Podczas czynności pielęgnacyjnych, higienicznych i związanych z ochroną zdrowia dziecka, ograniczaj kontakt fizyczny z dzieckiem do czynności niezbędnych, adekwatnych do wieku i rozwoju dziecka. Pamiętaj, że dla rozwoju małego dziecka dający poczucie bezpieczeństwa kontakt fizyczny jest bardzo ważny. Ale zanim przytulisz, pogłaszczesz czy weźmiesz dziecko na kolana, aby np. je pocieszyć lub uspokoić, zapytaj je, czy tego potrzebuje (żłobek),

Nie zabraniają utrzymywania kontaktu z dziećmi za pomocą komunikatorów czy mediów społecznościowych! Natomiast zasady bezpiecznych relacji powinny określać warunki, w których taka komunikacja jest bezpieczna dla dzieci, a także nie ingeruje w prywatne życie dziecka ani dorosłego. Każdorazowo kontakt on-line powinien być jawny.

Przykłady:

- Jeśli działania edukacyjne i wychowawcze wymagają kontaktu z uczniami on-line, w grupie na komunikatorze powinny być minimum 2 osoby dorosłe (szkoła),
- Jeśli dziecko skontaktuje się z pracownikiem poza godzinami jego pracy, należy udzielić mu odpowiedniego wsparcia i pomocy, a następnie odnotować to np. w formie notatki służbowej i poinformować przełożonego/osobę odpowiedzialną za ochronę dziecka (światlica środowiskowa),

Sfinansowano ze środków Plan International przekazanych przez DEC w ramach realizacji projektu pn. "Children affected by the Ukraine Crisis and host communities thrive in safe home environments in Poland" (PI DEC 2B)